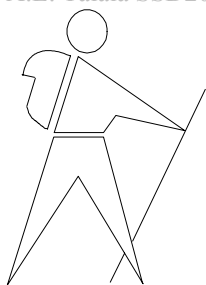

A.E. Talaia SSD20130310_277

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

GR-192 - EL CAMÍ DEL VENT

3a Etapa : PRATDIP – ERMITA DE SANTA MARINA

COLL DE PRESSÓ – MASBOQUERA – COLL DEL MARQUÈS – PRATDIP

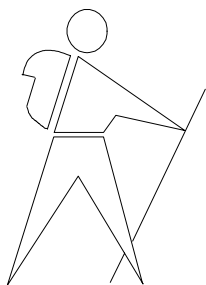
10 de març de 2013

HORARI PREVIST

Sortida de la Plaça de l'Estació de Vilanova i la Geltrú.	7 h
Pratdip. Inici de l'etapa.	8 h 30 min
Ermita de Santa Marina. Reagrupament i esmorzar.	9 h 20 min 9 h 50 min
Masboquera. Reagrupament.	10 h 50 min 11 h
Sortim del riu Llastres. Reagrupament.	12 h 10 min 12 h 20 min
Coll del Marquès. Reagrupament.	13 h 15 min 13 h 25 min
Pratdip. Dinar.	14 h 25 min
Sortida cap a Vilanova.	17 h
Vilanova i la Geltrú.	18 h 30 min

Notes.-

- ** Esmorzarem a l'ermita de Santa Marina; hi ha un bar-restaurant. Dinarem al Casal de Pratdip (Farem un dinar comunitari; cal apuntar-se prèviament).
- ** Tingueu en compte que l'organització sempre **pot modificar aquesta previsió** d'horari en funció de com es vagi desenvolupant l'etapa (Condicions meteorològiques, retards o avançaments imprevistos, etc).
- ** Si us plau, sigueu puntuals, respecte els reagrupaments i **mantingueu sempre contacte visual** amb els que us segueixen; si cal espereu-vos. Intenteu seguir els horaris previstos, és a dir, no correu ni aneu massa lents! (**Penseu que aneu en grup**).
- ** **Atenció:** Per a qualsevol comunicació amb la Secció el dissabte abans de l'excursió o el mateix diumenge (mitja hora abans de la sortida) **utilitzeu només** el telèfon 687 04 39 76 (Agustí Poch).
- ** Els vocals coordinadors d'aquesta sortida són Joan Andreu, Pere Fernández i Agustí Poch. En tot moment cal respectar les seves indicacions.

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

GR-192 - EL CAMÍ DEL VENT

3a Etapa : PRATDIP – ERMITA DE SANTA MARINA

COLL DE PRESSÓ – MASBOQUERA – COLL DEL MARQUÈS – PRATDIP

10 de març de 2013

DESCRIPCIÓ DE L'ETAPA

L'etapa d'avui la començarem a Pratedip i d'entrada pujarem cap al coll de Prevell; tot seguit baixarem cap al barranc de l'Ortiguier i després, remuntant el barranc de Santa Marina, arribarem a l'ermita del mateix nom on esmorzarem. A continuació seguirem pujant fins arribar al coll Pressó, punt culminant de l'etapa (456 m).

Després d'una llarga baixada arribarem al llogarret de Masboquera on abandonarem el GR-192 per continuar per l'espectacular llera del riu Llastres. En un punt determinat sortirem del riu i ens enfilarem per enllaçar amb el PR-C-90 que ens portarà fins al coll del Marquès des d'on retornarem a Pratedip.

Bona part del recorregut és molt abrupta sobretot la corresponent a la llera del riu Llastres; això farà que l'horari previst només sigui **aproximat**. En qualsevol cas, cal que intentem minimitzar-lo al màxim per tal de no endarrerir massa l'hora de dinar. Es recomana que els qui normalment porteu pals no us els deixeu. També que porteu calçat de recanvi per si trobem més aigua del compte.

Horari Parcial	Total	Distància (km)
0:00	0:00	0,000

Comencem l'etapa al xamfrà de l'avinguda de Catalunya amb el carrer de les Escoles de Pratedip (231 m). Anem per carrer de les Escoles i uns metres més endavant el deixem per anar cap a la dreta i seguir pel carrer Santa Marina; pugem. Passats uns 120 metres creuem el carrer Onze de Setembre.

0:03	0:03	0,165
------	------	-------

A la dreta deixem un carrer que puja cap a la carretera amb un monument commemoratiu al seu xamfrà (243 m); seguim endavant de moment planejant però ben aviat comencem a pujar. A l'esquerra deixem l'entrada a la finca La Coma.

Seguim pujant pel camí amb sòl cimentat; després de fer un revolt cap a l'esquerra anem paral·lels a la carretera T-311 (Pratdip – Coll de Fatges o Fatxes) que ens queda a la dreta a un nivell superior per sobre d'un marge fet amb grans blocs de pedra.

0:07 0:10 0,615

Desemboquem a la carretera (290 m); hi ha un pal indicador. Seguim cap a l'esquerra pel costat de la carretera vorejant una esplanada.

Al final de l'esplanada continuem per un senderol que puja en la direcció que portàvem; hi ha marques del camí de Sant Jaume.

0:03 0:13 0,755

Arribem al capdamunt de la pujada (308 m), és el coll de Prevell; baixem per l'altre vessant. Més endavant, al sòl es veuen restes de l'antic empedrat; el senderol s'eixampla.

0:05 0:18 1,135

Creuem el barranc de l'Ortiguier i arribem en una cruïlla on hi ha un pal indicador (256 m); el barranc va aigües avall cap a l'esquerra, a la dreta deixem un camí que puja vers la carretera. Nosaltres hem de seguir endavant.

Planegem pel costat del barranc de Santa Marina que ens queda a l'esquerra; a la dreta hi ha les restes del mas Vernet.

0:03 0:21 1,285

Creuem el barranc de Santa Marina a gual (257 m); seguim endavant planejant. A la dreta tenim arbres fruiters i més endavant passem per davant d'una petita construcció. Més enllà, al costat de la carretera, s'hi veuen edificacions.

0:03 0:24 1,520

Tornem a creuar el barranc de Santa Marina (262 m); uns metres més endavant deixem un camí a la dreta que va cap a la carretera i creuem novament el barranc.

0:03 0:27 1,740

El sender segueix pel llit del barranc (267 m). **{Atenció: Si passa aigua pel llit del barranc haurem d'anar pel camp de la nostra esquerra per entremig d'oliveres i després tornar al llit }.** Uns 80 metres més endavant s'ha de sortir del llit de barranc i pujar cap a la dreta.

0:04 0:31 1,880

Desemboquem a la carretera T-311 (275 m); l'hem de seguir cap a l'esquerra.

0:03 0:34 2,090

Passem per sobre del barranc de Santa Marina per un pont (283 m) i uns metres més endavant hem de deixar la carretera per seguir un camí cap a la dreta que baixa. Passem per entremig d'un petit bosquet.

0:04 0:38 2,315

A la dreta deixem l'entrada al mas Sabater (290 m); el camí amb sòl cimentat puja pel costat d'un canal de desguàs. Més endavant, a la dreta, hi veiem una bassa.

0:04 0:42 2,595

Deixem l'entrada a Can Paco a l'esquerra (302 m); seguim pujant. Una mica més endavant el camí finalitza davant de l'entrada d'una finca que queda a la dreta; hem de continuar endavant per un senderol que va en la direcció que portàvem.

Més enllà el senderol es fa més ample; deixem l'entrada d'una finca a la dreta.

0:03 0:45 2,765

Passem per davant d'una creu que ens queda a l'esquerra (320 m). Seguim pujant pel costat d'una filada de xiprers; a la dreta queda l'edifici d'un antic balneari mig arruïnat. Més enllà, a dreta i esquerra queden zones de pícnic.

0:04 0:49 2,990

Arribem a la carretera T-311 (343 m). La travessem i tot deixant una porxada a l'esquerra on hi ha una font pugem cap a l'esplanada que hi ha davant de l'ermita de Santa Marina; en aquesta plaça també hi ha el restaurant "La Cuina d'en Carlos".

El sender continua pujant fent un revolt cap a la dreta i uns metre més endavant bifurca. Hem de rebutjar la branca de la dreta, que segueix en la direcció que portàvem, i continuar pujant per la branca de l'esquerra que gira en aquesta direcció i va a passar pel costat de l'ermita. Per la branca de la dreta surt la variant del sender que passa per Vandellòs.

Anem pujant per entremig de bosc pel Camí de les Dueres.

0:10 0:59 3,560

A l'esquerra, a un nivell inferior, hi veiem una construcció (400 m). Una mica més endavant passem per sota d'una LAT.

0:02 1:01 3,660

Arribem en una cruïlla (403 m) on hi ha un pal indicador. El camí va cap a l'esquerra i baixa cap a Pratdip fent el tomb de la Serra de Güena; per la dreta s'enfila un corriol que va a enllaçar amb la variant del sender que passa per Vandellòs. Nosaltres hem de seguir pel senderol del mig.

Una mica més endavant ens trobem unes tanques de fusta per intentar barrar el pas als vehicles motoritzats. Seguim pujant.

0:03 1:04 3,810

Deixem un petit basal a la dreta del camí (420 m) i comencem a pujar per un tram amb fort pendent.

0:04	1:08	3,945
------	------	-------

S'acaba la forta pujada (455 m) i anem cap a la dreta planejant per una zona amb arbres caiguts.

0:02	1:10	4,145
------	------	-------

Arribem al punt senyalat com el Coll Pressó; hi ha un petit pal (456 m). Comencem a davallar pel vessant sud de la Serra de Santa Marina en direcció a Masboquera; la panoràmica és extraordinària.

0:07	1:17	4,415
------	------	-------

El camí fa un marcat revolt cap a l'esquerra (390 m) i més endavant baixem amb pendent més suau. En aquest tram és ben visible, a la dreta, l'antic marge de contenció del camí.

0:04	1:21	4,625
------	------	-------

Fem un doble revolt dreta – esquerra (350 m) i seguim baixant per una zona plena de romaní; el senderol es desdibuixa una mica i el pendent se suavitza.

0:10	1:31	5,080
------	------	-------

Passem per un tram amb el marge de contenció ben conservat a l'esquerra (275 m).

0:04	1:35	5,210
------	------	-------

Ens trobem amb un gros pi abatut al mig de camí; per passar podem utilitzar un viarany que el supera per la dreta.

0:06	1:41	5,405
------	------	-------

Passem pel costat d'unes tanques de fusta com les d'abans (215 m) i poc després arribem al riu Llastres. Hem d'anar cap a l'esquerra, travessar la llera del riu i continuar per un senderol herbós que va aigües avall per la seva riba dreta.

0:02	1:43	5,485
------	------	-------

Arribem en una bifurcació on hi ha un pal indicador (212 m). La branca de l'esquerra segueix pel costat del riu; nosaltres hem d'anar per la branca de la dreta que puja per un empedrat.

0:03	1:46	5,590
------	------	-------

En arribar al capdamunt de la pujada (226 m) trobem una bifurcació on també hi ha un pal indicador. Hem d'anar cap a l'esquerra que és el carrer Santa Marina; així entrem a Masboquera.

Atenció. Una mica més endavant hem de deixar el GR-192 que va cap a la dreta seguint el carrer Nou i continuar en la direcció que portàvem pel carrer Sant Agustí.

0:02	1:48	5,690
------	------	-------

Desemboquem a la plaça Santa Isabel, ara engrandida per l'enderrocament d'una casa (230 m). Hem de seguir per un camí cimentat que baixa per darrera dels bancs que tenim a la dreta; el camí va cap a la dreta i en arribar enfront d'una casa gira cap a l'esquerra.

Una mica més endavant desemboquem en un carrer que seguirem cap a l'esquerra baixant; a l'esquerra deixem uns safareigs i a la dreta horts.

En finalitzar el carrer baixem per unes escales, travessem un torrentet per un petit pont i enllaçem amb el Camí de les Granges del Luciàs del Morell; l'hem de seguir cap a l'esquerra.

0:03 1:51 5,880

Retornem al riu Llastres (205 m); l'hem de seguir cap a la dreta, aigües avall, anant per la seva lle-
ra. Més endavant anirem per la seva banda dreta passant per entremig d'esbarzers; retornem a la lle-
ra.

0:21 2:12 6,680

El riu fa un meandre cap a l'esquerra (190 m); damunt de la paret de la dreta hi ha la torre d'una
LAT.

0:13 2:25 7,350

El riu fa un nou meandre, aquest molt marcat, ara cap a la dreta (180 m). A la banda esquerra, molt
enganxada a la paret, hi veiem una torre de la LAT; seguim la direcció de la conducció elèctrica.

0:04 2:29 7,530

Per l'esquerra se'ns uneix un camí (175 m) per on baixa un sender local (marcat amb blanc i verd)
que surt de Pratdip i retorna a Pratdip el qual seguirem a partir d'ara.

0:05 2:34 7,630

A la dreta deixem un camí (173 m).

0:07 2:41 7,730

Passem per un pas força angost (170 m). Tot seguit el riu fa un marcat meandre cap a l'esquerra i
entra a la zona anomenada dels Estrets.

0:07 2:48 7,970

Sortim del tram dels Estrets (160 m).

0:10 2:58 8,460

Atenció. En passar per sota la LAT i abans de començar un nou meandre cap a la dreta per sota de l'espectacular cingle del Marquès hem de sortir de la llera del riu per anar cap a l'esquerra, per damunt d'un rocallís, seguint les marques del sender local (150 m).

El senderol va cap a l'esquerra per enfilar-se pel costat d'un marge. Anem pujant pel vessant dret de la Rasa dels Estrets.

0:04 3:02 8,570

Travessem el torrent i seguim pujant (160 m).

0:04 3:06 8,660

Travessem novament el torrent i ens tornem a situar a la seva riba dreta (170 m). Una mica més endavant el senderol continua pujant pel seu llit.

0:04 3:10 8,710

Enllacem amb el PR-C-90 que va seguint l'antic rec de Marian; hi un petit pal indicador (180 m). Hem de continuar torrent amunt cap a l'esquerra.

Una mica més endavant trobem un altre petit pal amb la indicació de la Font de l'Anxera que és on comença el rec. Continuem deixant un gran bloc de pedra a l'esquerra. Més enllà pugem per un pedriscall deixant el llit del torrent a l'esquerra.

0:05 3:15 8,860

Creuem el llit del torrent (199 m) i pugem per un pedriscall. Més endavant el torrent s'engorja per una zona amb molta vegetació.

0:05	3:20	9,000
------	------	-------

Ens tornem a situar a la riba esquerra del torrent (215 m); en aquest punt hi ha un petit pal amb la indicació de Camí del Coll del Marquès.

0:03	3:23	9,090
------	------	-------

Fem un tram pel llit del torrent i en sortim definitivament anant cap a la dreta (230 m); pugem per un pedriscall.

0:04	3:27	9,210
------	------	-------

Arribem en unes feixes abandonades; hi ha un petit pal indicador (245 m). A partir d'ací anirem remuntant per les feixes superant els magnífics marges pels punts per on els han destrossat!

0:06	3:33	9,390
------	------	-------

Sortim de la zona de les feixes i una mica més endavant el senderol fa un marcat gir cap a l'esquerra (275 m).

0:10	3:43	9,600
------	------	-------

Passem pel costat d'una petita zona erma sense vegetació (316 m); continuem pujant.

0:07	3:50	9,780
------	------	-------

Arribem al coll del Marquès; hi ha un petit pal indicador (350 m). Comencem a baixar per l'altra vessant cap al barranc de la Dòvia; el senderol a estones segueix per algun dels reguerots fets per les aigües.

0:03	3:53	9,885
------	------	-------

Deixem un senderol a la dreta i baixem cap a l'esquerra (325 m).

0:06	3:59	10,095
------	------	--------

Travessem un pedriscall (290 m); més endavant en travessarem alguns més.

0:02	4:01	10,170
------	------	--------

Passem per sota d'una LAT (280 m); seguim baixant.

0:06	4:07	10,380
------	------	--------

El sender entra dins del bosc i voreja uns marges (255 m). Poc després fa un revolt cap a l'esquerra; a la dreta, a un nivell inferior, hi podem veure la Creueta i la carretera T-310 que puja cap a Pratdip.

0:11	4:18	10,840
------	------	--------

Passem arran d'una petita torre d'una línia de conducció elèctrica que ens queda a l'esquerra i a la dreta deixem un camí que baixa (190 m). El sender baixa cap a l'esquerra; **compte** perquè el sòl de

roca d'aquest tram és molt relliscós!

0:05	4:23	10,985
------	------	--------

Desemboquem en un camí transversal (175 m); és el camí de les Planes del Rei. A l'enforcall hi ha un pal indicador; hem d'anar cap a l'esquerra; baixem.

Després de travessar un petit escorrentiu d'aigües girem cap a la dreta i pugem lleugerament pel costat del barranc de la Dòvia que en aquest punt baixa encadenant una sèrie de salts.

0:07	4:30	11,185
------	------	--------

Passem a frec de la bauma on hi ha la capelleta de Sant Isidre (180 m). A la dreta, a l'altra banda del barranc, enlairada, hi veiem la carretera.

0:02	4:32	11,245
------	------	--------

Després de fer un revolt cap a l'esquerra entrem en una zona de petits camps (185 m); de moment en tenim un d'oliveres a la dreta i ben aviat en tindrem a banda i banda.

0:04	4:36	11,475
------	------	--------

Travessem el barranc de la Dòvia a gual per un pas (187 m) i pugem per l'altra banda amb sòl cimentat.

0:05	4:41	11,755
------	------	--------

Ens situem paral·lels a la carretera, a un nivell inferior (215 m).

0;03	4:44	11,900
------	------	--------

Enllacem amb la carretera T-310; a l'enforcall hi ha un pal indicador (223 m). Hem de seguir per la carretera cap a l'esquerra.

0:03	4:47	12,040
------	------	--------

Arribem a l'entrada de Pratdip al costat de les instal·lacions esportives municipals (223 m); en aquest punt finalitzem l'etapa.

Equip de preparació (4/03/2013): Joan Andreu, Pere Fernàndez, Agustí Poch

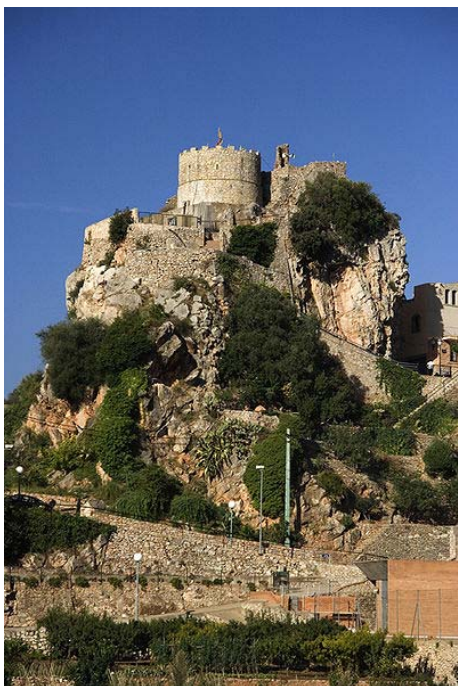
PRATDIP

El terme de Pratdip, situat al vessant sud-oriental de la serra de Llaberia, és limitat per Colldejou (N), per Vilanova d'Escornalbou en gairebé només un punt (NE), Mont-roig del Camp (E), Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant (S i SW) i Tivissa (NW, de la Ribera d'Ebre). El seu terreny és molt trencat i esquerp: va dels 100 m vora el riu de Llastres, que el separa de Vandellòs, als més de 800 m al Cavall Bernat o als vessants de Mont-redon, a la serra de Llaberia.

El terme és format bàsicament per la vall del barranc de la Dòvia (al qual conflueix el de Santa Marina), que duu les seves aigües al riu de Llastres. El límit sud-oriental amb Vandellòs és format per la serra de Santa Marina, separada de la Llaberia pel Coll Roig i on es destaca la mola de Remullà (588 m). A llevant del poble s'alça, aïllat, el puig de Cabrafiga (614 m).

El municipi comprèn el poble de Pratdip, que n'és el cap, i les urbanitzacions de les Planes del Rei i de Santa Marina. La carretera local de Mont-roig a Tivissa pel coll de Fatxes travessa el terme de llevant a ponent passant pel poble. Pratdip, conegut popularment com el Prat, és un topònim d'origen preromà segons Coromines (i el nom de la Borja, d'una partida, seria d'origen àrab segons el seu mateix parer).

El poble de Pratdip és situat en un turó, a 245 m d'altitud, a la dreta del barranc de la Dòvia, just damunt de la seva confluència amb el de Santa Marina. El poble, amb cases amb dovelles, conté com a elements d'interès l'església parroquial de Santa Maria, de volta gòtica, però d'absis i portalada romànics, restaurada el 1959. En un dels murs hi ha una pedra de tipus sepulcral, pertanyent a Jacobus de Carcassona, amb data del 1328.

Es conserven dues belles torres de la muralla, una d'elles, la del Copet, amb l'arc del portal que era utilitzat com a presó i les ruïnes del castell de Pratdip, encimbellat damunt del poble, on es construïren els dipòsits d'aigua. Dintre les cases es conserven algunes restes més de la muralla i de les torres.

Sota el castell hi ha el Molí de més Amunt, que segons la tradició guarda enterrats els tresors d'un francès dins una pell de cabra.

Segons la veu popular, les terres de l'entorn del poble eren poblades antigament per una estranya mena d'animals anomenats dips (d'on el nom del poble) que foren una variant vampírica del gos, representats en l'antic retaule de Santa Marina i que configuren l'escut del poble, on se'ls dibuixa amb una pota trencada.

De la barreja de l'aire exòtic del lloc amb les dues torres i el castell arruïnat i de l'etèria llegenda vampirològica dels dips, Joan Perucho configurarà la novel·la *Les històries naturals*.

Al límit amb els termes de Mont-roig del Camp i de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant hi ha les urbanitzacions de les Planes del Rei i de Santa Marina, al SW de Pratedip.

A 4 km del poble, més al S de la urbanització homònima, hi ha l'ermita de Santa Marina, un santuari gran i voltat de xiprers, vora el qual brolla una font amb una bona deu d'aigua, amb tres o quatre cases a la rodalia, antigues hostaleries existents ja a mitjan segle XIX. El 1918 es construí un balneari que s'intentà explotar, sense èxit. Segons la tradició, els terrenys per a edificar el santuari, del qual ja hi ha constància el 1500, foren donats per la família del Mas d'en Sabater.

El 1692 el bisbe de Tortosa, bisbat del qual depèn la parròquia, autoritzà els ermitans a captar per tot el Principat, i el 1745 fou construïda la Casa de la Font. El 1884 l'ajuntament traspassà a la parròquia l'administració del santuari, que fou cremat el 1936.

Santa Marina era una imatge trobada de molta popularitat a la rodalia. Era creença que les noies que anaven a l'aplec que es fa pel juliol hi trobaven promès, com afirma la corrandà:

A Santa Marina, ves-hi fadrina, que si fadrina hi vas, casada tornaràs.

Era costum de comprar-hi un xiulet estri-dent de vidre i fer el ball del marxant, en el qual, alternativament, el noi i la noia escollien el ballador. Els de Capçanes feien la romeria el 13 de setembre i s'hi quedaven a dormir amb molta gresca i ball.

És notable la cova de Pratedip, de 30 m de fondària, amb grans sales i molt rica abans en estalactites. A la Muntanya Blanca hi ha un avenc, envoltat de llegendes, de 31 m de fondària que s'eixampla a mesura que baixa.

Cal destacar també el Mas del Porxo, ben conservat amb una gran torre de defensa adossada.

BIBLIOGRAFIA

- ** Senders a les serres de Mestral.
Associació Catalana de Senderisme (2005).
- ** Institut cartogràfic de Catalunya
<http://www.icc.cat/>
- ** Enciclopèdia Catalana
<http://www.enciclopedia.cat/>
- ** Pratedip
<http://www.pratedip.net/>

Agustí Poch, març de 2013

